

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy óra. . . . . 1 kor. Egy óra. . . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felcso szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utóza 47. és 49. szám.

Debrecen város új jövedelme.

Debrecen, jul. 24.

Nagyvárad felől, a hol friss és lüktető élet van, a hol nem alusznak hanem energikusan, okosan dolgoznak az emberek, érdekes terv híret vettük. Lukács Ödön Nagyvárad adóügyi tanácsnoka egy olyan javaslatot dolgozott ki, a mely városának teljesen új jövedelmi forrást nyitna meg. A tervezetet egész lelki nyugalommal teheti magáévá minden város, és a többek közt a nagy póttadóval küzdő Debrecen is.

A javaslat az 1883. VII. t. c. sérelmes voltát óhajtja megszüntetni, s lényege az, hogy a bankokban elhelyezett tőkék tulajdonosai ne vona-sanak ki a községi adózás alól, már csak azért sem, mert ezek a tőke tulajdonosok a községi egyesülés előnyét jóval nagyobb mértékben élvezik, mint azok a kis emberek, a kik jövedelmük után keservesen izzadják ki az egyenes állami és a községi adót. Lukács Ödön tanácsnok statisztikailag bizonyítja be, hogy az 1883. VII. t. c. ide vonatkozó rendelkezése a tőkék után fizetendő 60.469 korona községi jövedelemtől fosztotta meg az 1904 ik évben. Hogy ez az összeg Debrecenben

még tekintélyesebb, az természetes dolog, mert hiszen itt a tőke tulajdonosok száma aránytalanul nagyobb, mint Nagyváradon.

Lukács Ödön tanácsnok javaslatát tiszta és világos érvekkel magyarázza meg.

„Ha tekintetbe vesszük, — ugy-mond — hogy a magyarországi városok mennyire kezdetén vannak még a legszükségesebb közintézmények megalkotásának is, ha tekintetbe vesszük, miszerint ugy ezen közintézmények létrehozása, mint egyáltalán a gazdasági és kulturális haladás érdekében minő áldozatok lesznek még általuk meghozandók, akkor azt hiszem, hogy közönyösen nem tekinthetünk el a törvény által okozott ezen sérelem felett, de lelkiismeretes medítálás után meg kell állapítanunk: orvosolható-e az, a törvény a városi érdekekre nézve előnyösen megváltoztatható-e és pedig anélkül, hogy ez a változás a gazdasági érdekek összességének szempontjából hátrányosnak lenne ítélni.

Szép és terhes munkát eredménye következik ezután egy, a munkát indokolásának értékét nagyban elősegítő statisztikai kimutatásban, mely a magyarországi pénzüzetek 1881.

és 1904. évbéli, tehát a tőkekamat és járadékadó behozatala előtti és a mostani forgalmáról ad világosan beszélő képet. Az adatok tönkretesznek minden olyan érvelést, mely a bankbetétek megadóztatását a pénzüzetek forgalomcsökkenésének ürügye alatt ellenzi. Igazolják tehát ezek az adatok azt is, hogy az ellustult tőkének községi adó alá vonása a pénzüzetek érdekeit semmiben sem befolyásolná károsan. Rendre dönti meg ezután mindama kifogásokat, melyeket a községi adó behozatala ellen felhozhatnak. Kimutatja, hogy ez a körülmény sem a betétek visszariasztását, sem a kölcsönök megráglását nem idézné elő, sem pedig megrontó vagy haszoncsökkentő befolyást nem gyakorolna a pénzüzetekre s a tőke mobilizációra egyáltalán nem gyakorol káros befolyást. Ha az 1883-ban behozott sokkal terhesebb tőkekamat adó nem gyakorolt káros befolyást a pénzüzetekre, az ehhez képest tulságosan enyhének mondható községi adó semmi esetre sem árthat nekik.

Ez a javaslat az ideai kassai polgármester kongresszusán kerül tárgyalás alá. Szerettük volna, ha ez a praktikus dolog Debrecenből került volna

Egy gombolyag pamut.

Irtá: **Popper Vilma.**

„Gyermekmarok könnyen telik“ — mondja egy közmondás, és van is benne valami igaz; de a gyermekláb — nos, az valóban telhetetlen! Most már a második tucat harisnyát és kapcát kötöm unokaöcsém és unokahugaim számára s a vége még mindig beláthatatlan.

Amde szemeim már gyengék, hátam meg görnyed, — s tessék, itt van már megint a köhögés is!

Sebaj! Szemen és tudom még csak kibírja egy ideig, de a sorvadó erszényt végre is kimélni kell. Azt hiszem, a kosaramban még van egy gombolyag világoskék pamutom.

Lám, már meg is van. Csak fel kell gombalyitanom egy másik papirtekerésre hogy lássam, valjon nem fészkelte e magát bele a moly.

Ez a pamut már harminc éves, de fonala erős még s a szine valódi. Ép még futja belőle egy pár kapcára Palika számára.

De hol találom hamarosan papirt, hogy arra felgombolyítsam? Na lám, itt van az orvos legutolsó receptje — ugysem csináltatom meg az orvosságot. Nagyon drága és keveset ér; így valamire mégis csak jó lesz.

A nyitott ablak teszi e, az égbolt derüs kékje, vagy a hársfaillat, hogy oly tavaszias a kedvem, miközben legombolyítom a pamutot?

Bolondság! Április végén a hársfa még nem nyílik. De mikor ezt a pamutot — vagy harminc évvel ezelőtt — felgombolyítottam, akkor oly édesen illatoztak a hársak, oly kék volt az ég, s a kedvem oly tavaszias, oly vidám!

En gombolyítottam a pamutot és ő Molnár Akos, az orvosnövendék, a szomszéd fia tartotta.

Mily ügyetlen volt! Mily tehetetlenül esetlen!

— Ön elhibázta az élethivatását, Akos — szóltam.

— Miből gondolja?

— Mert ön mesterileg ért a bonyolításhoz. Ön megoldhatatlan csomókat köt.

Nem orvosnak, hanem regényíróknak kellene készülnie.

— Ah, ön téved, Amália, — Amália, mondta, de szinte fuvólázta a nevemet, mint a rigó odatul, — a regényeket át akarom élni, azokat megtartom magamnak: de a recepteket másoknak írom. S e közben pajkosan szemem közé nevetett s két fonalat ejtett le egyszerre a földre.

En kezeire hajoltam, hogy jóvá tegyem a hibát, s ekkor valami forrót éreztem a hajamon, ami fájt is és jól is esett.

De nem volt szabad észrevennem, mert külbmben még nagyobb lett volna a zavar — a pamut körül, természetesen.

— Miért pirul el egyszerre, Amália? — kérdezte Akos ártatlanul. Bizonyára nagy a hőség itt a hársak alatt.

— Oh nem, a folytonos hajolgatás az oka; ezt önnek, mint orvosnak tudnia kellene. Csak ügyeljen, hogy a fonalat le ne ejtse.

— De hisz a kezei reszketnek, Amália; lám, most ön is leejtette az egész gombolyagot. Ott gurul la!

Fehérneműeket ? a gőzmosodában tisztittassuk.
Széchenyi-u. 42. Telefon 323. sz.

ki. Ha már Lukács Ödön vas szorgalma, pénzügyi zsenialitása elvitte elölünk a pálmát, a tanácsnak kötelessége ezt a javaslatot minden erővel támogatni, s annak idején pedig az 1883. VII. t. c. megváltoztatását követelni.

Kossuth Ferenc programja.

A kereskedelemügyi tárca tárgyalása.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 23.

A képviselőház mai ülésén Kossuth Ferenc a kereskedelmi tárca tárgyalásának keretében programot adott. Magyar kereskedelemügyi miniszter ilyen szép, tartalmas, tökéletes nemzeti programmal még nem állott a Ház elé. Az a sok reménység, amelyet Kossuth Ferenc működéséhez fűztünk, ime valóra fog válni. A budget-beszéd komoly, előkelő, minden faktort kielégítő hangja garantálja ezt.

A Ház mai nevezetes üléséről a következő tudósítás számol be.

A kereskedelemügyi tárca.

Elnök Justh Gyula: Bemutatja Sebess Dénes levelét, melyben bejelenti, hogy lemond mandátumáról.

Babó Mihály előadó: A kereskedelemügyi tárca költségvetésének elfogadását ajánlja. Dícső szavakkal emlékezik meg Kossuth Lajosról, akinek fia ma a kereskedelmi miniszteri székben ül (Eljenzés.) és hallhatatlan édesapja nyomdokain halad, hogy Magyarország kereskedelmét, iparát fejlessze. Kéri a minisztert, hogy az önálló vámterületet valósítsa meg. (Eljenzés.)

Az ám, ott gurult s a csirkék utána a kutya a csirkék után és Ákos a kutya után — és mikor végre elkapta és visszahozta a gombolyagot, akkor már meg volt kötve a gordiusi csomó.

Mivel rövid látó voltam, mélyen lehajoltam, hogy kibogozzam a csomót s ekkor valami forrót éreztem a nyakamon.

De nem volt szabad észrevennem, mert ez megint csak növelte volna a zavart.

— Messe már keresztül a csomót — szolt Ákos türelmetlenül, midőn fejem csak nem akart felemelkedni.

— Mi szegény nők nem szoktuk átmetzeni a csomót, nekünk ki kell bogoznunk fáradhatatlan türelemmel.

— És mégis ti vagytok a valódi hősök — szolt ő — hősök a hódításban, az elviselésben.

— És a lemondásban — vágtam szavába halkán.

És én bogoztam és gombolyítottam, mignem leszallt az este és haza kellett indulnom.

És türelmesen gombolyítottam életem fonálát is, mignem eljött az alkony és — de lám, elfogyott a pamut s itt a papir,

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter: A kereskedelmi kormány csak jövő ősszel lesz abban a helyzetben, hogy programját megvalósítja. Most még nem ad határozott programot, de már előre kijelenti, hogy tőle telhetőleg mindent meg fog tenni. Az önálló vámterületet meg fogja valósítani. (Eljenzés.) Ausztriával csak vámszerződést köt. Azt az időt, mely a vámszerződés lejártáig van úgy fogja felhasználni, hogy abból Magyarország haszna legyen. Egész kormányzása idején azon lesz, hogy az ország függetlenítessék. Magyarország, sajnos, körül van véve Ausztriával, de van két ut, Fiume és Galacz, melyen át kiterjeszkedhetünk. Azon lesz, hogy Magyarország iparát és kereskedelmét ezen a két uton át a külfölddel megismerfesse. Sajnálja, hogy az ország már régebben nem folytatott hathatós iparpolitikát. Kimutatja, hogy iparunk nagyon gyengén állt eddig. 13 évvel ezelőtt csak 462 gyár volt Magyarországon. Magyarországból iparállamot fog csinálni, mert iparország gazdag ország. Nagyobb befektetést fog az ipar fejlesztésére fordítani. Meg fogja védeni az ipart minden visszaélések ellen. A vízi erőket fel fogja használni, mert abban nagy nyereségünk lesz. A kereskedelmi hitelt is gondozni fogja, hogy a magyar kereskedőnek ne legyen szüksége ausztriai hitelre. Az olcsó és könnyű szállítás terén is kedvezményeket fog létesíteni. Kötelességének fogja tartani a csatornák kiépítését, mert ezáltal a közlekedés olcsóbb lesz. A szociális téren is hasznos intézményeket fog létesíteni. — Olyan nyomokat akar hagyni a kereskedelem terén, hogy azt soha semmiféle kormány le ne taposhassa. Azon lesz, hogy édes magyar hazájának boldogulását, jólétét elősegítse. (Lelkes eljenzés taps.)

Mihályi Tivadar: Azzal kezdi, hogy mivel őket nemzetiségieket nem vették figyelembe, e házban fog észrevételeket tenni. Bemutatja Kossuth Ferenc levelét, a darabont kormány idejéből, melyben Kossuth felkérte Mihályi Tivadart, mint a nemzetiségi pártok elnökét, hogy a póttartalékosok családjainak segélyezésére

melyre rá volt gombolyítva. Valjon mi áll az elsárgult papíron.

Kedves Amália kisasszony!

Nővéremtől hallom, hogy ön gyengélkedik; vérszegény és sápkóros. Ez azért van, mert örökké a szobában ül. Jöjjön ki ma délután a kertbe. A friss levegő, a napsugár, a hársfa-illat és én, a jövőre híres orvos majd gondoskodunk róla, hogy arcának pirja visszatérjen!

Kész szolgálja

Molnár Ákos orvosnövendék.

Amália még egyszer átfutotta a néhány sort és mosolygott. Ekkor kopogás hallatszott az ajtón. Gyorsan kebelébe rejtette a levelet. Az öreg háziorvos volt, dr. Molnár Ákos.

— Nos, hogy vagyunk Amália kisasszony?

— Jobban doktor, sokkal jobban.

— Valóban látom. Árcs virul, szemcsillagnak és érverése megint rendezés és erős.

— Az ám, az ön receptje egészen megifjított.

— Nemde mondtam; ez a mi új szerünk a herion valódi csodaszer.

összehívott tanácskozáson jelenjen meg. Akkor figyelembe vették őket, ma nem. Ez okból ne csodálkozzanak, ha ők itt felemelik szavukat. A kereskedelmi törvényjavaslat elé nem gördit nagyobb akadályokat, de felemlíti, hogy először piacot kell teremteni, mert ha nincsen piac, nem lesz ipar. Az önálló vámterületről szólva, figyelmezteti a minisztert, hogy mivel mezőgazdasági állam vagyunk, nagy baj lenne, ha készületlenül találná az országot az Ausztriától való elválás. A pénzintézetekről szólva, kéri a minisztert, hogy létesítsen egy olyan törvényt, hogy a pénzintézetek 8 százaléknál nagyobb kölcsönt ne szedhessenek. Kéri a kis ipar pártolását. Ne brünni posztó kabátokon hordják a tulipánt, hanem a honi ipar által előállított kabátokon. Az államvasutak 88 millió többletét bírálhatja. Ezt a többletet nem tartja tiszta nyereségnek. Javaslatot nyújt be, hogy a díjszabályzat módosítások és hogy az államvasuti kedvezményeket szüntessék be. Végül határozati javaslatot nyújt be a pénzintézetek megrendszabályozásáról.

Kossuth beszéde.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter: T. Ház! Az a költségvetés, mely a ház asztalán fekszik, nem a mostani kereskedelmi kormány a költségvetése, természetesen, hogy annak dacára a költségvetésért a felelősséget elvállalni tartozom, amint hogy el is vállalom. Azt hiszem, hogy a költségvetésnek némely részében talán megtalálható már a mostani kormány is keze nyoma, de azért mégis a mostani kormány, illetve a kereskedelmi kormány csakis jövő ősszel lesz abban a helyzetben, hogy programját részletesen előadhatja, t. i. midőn szó lesz, midőn elő lesz terjesztve az 1907-ik évre szóló költségvetés, mely visszatükrözni a mostani kereskedelmi kormány szándékait és politikáját. Annak dacára, hogy nem akarok most részletes programot adni, mégis legyen szabad általánosságban kijelentem, hogy kereskedelmi kormányzatom oda fog irányulni, hogy nagyszabású ipari, kereskedelmi és közlekedési politikát folytassak. (Élénk helyeslés.) Ezen működésem alatt bár kénytelen lesz alkalmazkodni az adott helyzethez, ebben a kényszer helyzetben, amelyet a már megkötött kereskedelmi szerződések teremtettek, azért mégis erős elhatározásom, hogy ellentétben azzal, ami az eddigi kereskedelmi kormányoknak volt az irányzata, hogy t. i. a vámközösség felé irányult az ország politikája ezen a téren ezantul nagy erővel az ellenkező irányban vezessem az ország politikáját. (Élénk helyeslés és taps balfelől.) Illetve az ország közgazdasági önállóságának megszerzése és megszilárdítása tárgyában. (Élénk eljenzés balfelől.) Nem tagadom, hogy ezen a téren elég nagy nehézségekkel fogunk találkozni, mert hiszen a mint már említém, a kereskedelmi szerződések adott helyzetet teremtettek, úgy hogy a vámkülfölddel szemben teljes lehetetlenség lesz 1915-ig illetőleg 1917-ig megváltoztatni azt a helyzetet, hogy Magyarország és Ausztria fogyasztó piaca mint egységes jelenjék meg. De mint a hogy Ausztriával szemben a vám és kereskedelmi ügyek terén 1899 óta az ország az önálló vámterület jogi állapotában van, úgy teljesen elérhető az, hogy nemcsak jogi, hanem tényleges állapotába is jusson azzal, hogy Ausztriával nemcsak

**Már csak rövid ideig tart
a kávévásár
leszállított árak mellett**

Hermann József

kávékülönlegességi üzletében
Placz-utca 75. Iparbankkal
szemben. — Üzlethelyiség
kiadó. — Berendezés eladó.

vámszövetséget, hanem mint bármely más állam, vámszerződést köt. (Helyeslés.)

Még azt a kijelentést is akarom megtenni, hogy ha nekünk nem sikerül Ausztriával vám és kereskedelmi szerződést kötni, akkor az ország állapota vám és kereskedelem ügyek terén az lenne a ami az 1899-iki t. c. hatályának. Kitalása 1915. illetőleg 1917-ig terjedne és erre nézve megnyugtathatom a t. Házat, hogy nekünk hathatós garanciáink is vannak, úgy hogy nem tarthatunk attól, hogy az ország könnyen nehézségekbe lehetne sodorható az által, hogy meg lenne szüntetve Ausztria részéről a reciprozitás. (Helyeslés balfelől) De ha fent is tartjuk a mai helyzetet, a legnagyobb határozottsággal ki akarom jelenteni, hogy én ezt az időt úgy akarom felhasználni, már amennyiben én és ameddig én miniszter leszek — hogy ez az idő ne legyen elveszve Magyarország számára, (élénk helyeslés) hanem az erőgyűjtésnek ideje legyen. (Élénk helyeslés.) Ily erőgyűjtés amelylyel aztán biztosabban nézhetünk szembe bármely viharra, amely bekövetkezhetik. (Helyeslés) Még arra nézve is megnyugtatót akarok adni a t. Háznak, hogy ne tartson senki se attól, hogy az az általános vámtarifa, amely a magyar korona országainak érvényes, nem lesz törvénybe iktatva, de nincs az ország érdekében az, hogy most történjék meg a törvénybeiktatás. Az okokat erre nézve most nem tartom tanácsosnak előadni, csak egy okot jelzek, amely már magában elégséges arra, hogy mindenkit meggyőzzön arról, hogy helyesen cselekszünk, ha nem hozzuk meg már ezt a törvényt t. i. ha most törvényt hoznánk akkor lekötök azokat a vámtételeket is törvényileg, amelyek nincsenek lekötve a külfölddel megkötött szerződésekben holott, ha nem hozzuk meg most ezt a törvényt, akkor minden ilyen vámtételre szabadkezdünk van (Helyeslés.) T. Ház! Egész kormányzatom ideje alatt azon leszek, hogy az ország közgazdasági helyzete függetlenítessék, hanem azon is, hogy megszerzhesük a külföldön az alkalmas piacokat, és hogy meghódíthassuk Magyarország piacát a magyar termelés számára. (Helyeslés.) Senkisémet kételkedhetik abban, hogy itt is nagy nehézségekkel fogunk találkozni. Hiszen ami geográfiai helyzetünk nagyon kedvezőtlen.

Most veszi észre, hogy bár nem volt szándékában, már-már programot mond. (Élénk helyeslés.) Csak a szociálpolitikai helyzetről akar néhány szót még mondani. Az átmeneti idő alatt oly mélyen akar itt szántani, hogy a barázdákat többé vihar fel ne dülhassa. Egyáltalán mély és magyar politikát akar csinálni, nem pedig közönyt. A boldogulás felé nálunk csak a közgazdasági önállóság vihet, Erre fog minden erejével törekedni. (Élénk, percekig tartó helyeslés.)

Oroszország lángban.

A dumát szétkergették.

Osztrák magyar beavatkozás.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 23.

Tegnap lapunk táviratai közt hirt adtunk az Oroszországban történt újabb

politikai eseményekről. Újabb távirataink tegnapi híradásunkat a következőkben egészítik ki.

Összeesküvés a cár ellen.

Pétervár, jul 23. Péterhoffban a cári udvarnál igen nagy a rémület s ennek tulajdonítható, a cárnak a birodalmi дума ellen irányuló döntése. Mult pénteken újabb katonai összeesküvést fedeztek fel, mely közvetlen a cár ellen irányult. A kronstadti szárazföldi és tengerész katonák elhatározták, hogy a péterhoffi cári palotát megtámadják ha kell bombázzák és felgyújtják. Ily módon akarták az összeesküvők a cár személyét akár élve akár halva hatalmukba keríteni. A cár az összeesküvés következtében a Stranjero spanyol hadihajót mely látogatóban van Kronstadtban nem kereste fel.

Forradalom előtt.

London, Pétervárról jelentik. Mindenki meg van róla győződve, hogy a helyzet türethetetlen és hogy a mostani általános zavarnak csak polgárháboru lehet a következőképpen. A birodalmi дума feloszlásának híre úgy hatott, mint vilámcsapás a derült égből. Már tegnap az összes pályaudvarokat és vasutvonalakat katonaság szállja meg. Pétervárott el van rá készülve, hogy a vasuti posta és táviró szolgálatot a legrövidebb idő múlva fel fogják függeszteni, még ha nem is törne ki a forradalom. A kormány el van készülve a népfelkelésre, mert már tegnap erős katonai csapatokat állított föl az összes nagy és kiskövetségek előtt.

A cár detronizálása.

A birodalmi дума tagjai tegnap titkos ülést tartottak, melyen elhatározták, hogy nemzetgyűléssé alakulnak, a cárt megfosztják trónjától és ideiglenes kormányt neveznek ki.

A radikális дума tagok elhatározták, hogy a népet fölkelésre hívják föl. A birodalmi dumának majdnem összes tagjai el utaztak Viborgba. A képviselők kedve leirhatatlan: mindenki köztök megvan győződve, hogy már most csak a forradalom következhetik. Mindamellet azonban jó ideig fog el tartani, amíg a tegnapi államcsinynek híre el fog jutni a birodalmi дума minden részébe. A birodalmi дума alelnöke még pénteken meglátogatta Stolipin miniszterelnököt, aki becsületszavára biztosította arról, hogy a birodalmi dumát nem fogják feloszlítani. Pétervárott két gyalogezred kijelentette, hogy semmi körülmények között sem fog engedelmessé válni, ha megparancsolnák neki, hogy a népre löjjön. A cár híre szerint a birodalmi дума föl oszlása előtt eszmecserét folytat Vilmos császárral. Ma délután nagy gyűlés lesz, a melyen ötszáz munkás delegátusa az általános sztrájk részleteiről fog tanácskozni. Az orosz értékek krachja elkerülhetetlen. Egy hatalmas

nemzetközi bankár csoport, Mendelson berlini bankcéggel az élén nagy erőfeszítést tesz, hogy a piacot támogassa, de attól félnek, hogy minden igyekezet hasztalan lesz.

Osztrák-magyar beavatkozás.

A képviselőház folyosóján szombaton nyíltan beszéltek — és pedig leginkább kormánypárti képviselők — hogy Wekerle az oroszországi beavatkozás ügyében előterjesztett interpellációt egyenesen Goluchowski felhívására rendelte meg Gratz Gusztáv képviselőnél, akivel pénteken este együtt vacsorált egyik városligeti vendéglőben. Ugyanis az osztrák parlament szombaton már nem ülésezett, így hát módját kellett ejteni, hogy a dolog a magyar parlamentben hozassék szönyegre.

A külügyi hivatalok gyors cáfolata és Wekerle kategorikus kijelentései nemi képesek eloszlatni azt az igen alapos feltevést, hogy a német császárnak hirtelen bejelentett és néhány napra azután megtörtént bécsi látogatásán első sorban az oroszországi állapotokat beszéltek meg, melyek a két szomszédos nagyhatalomnak nehogy sincsenek inyére. Nyilvánvaló dolog, hogy a német császár és Ausztria-Magyarország uralkodója nem látnák szívesen, ha Oroszországban a forradalom első lépésében a cári autokratizmust és helyébe demokrata köztársaságot léptetné. Bizonyosra vehető hogy a szomszédos két monarchia ezt mindenképpen megakadályozni kívánja és hogy erre nézve a három császár között bizonyos megállapodás jött létre.

Tény az, hogy egy Németország, mint Ausztria-Magyarország az utóbbi időben jelentékeny számú csapatokat tolt az orosz határ felé. Tudomásunk van róla, hogy a napokban több északmagyarországi ezred parancsot kapott, hogy készen álljon a galíciai határvárakba való bevonulásra.

Polgárháboru előtt.

— Éjjeli táviratunk. —

Pétervár, július 24. A дума feloszlása általános elkeseredettséget keltett Oroszországban. Több képviselőt, akik be akartak menni a képviselőházba, katonai erőszakkal visszazsörtottak. A kormány mindenre el van készülve. A vasuti indóházakat, középületeket, képviselőházat óriási katonasággal rakták meg. Posta- és vasutszolgálatot legközelebbi időben be fogják szüntetni. A postát és vasutat csakis katonai célokra, hatósági rendelkezések közlésére fogják használni.

Általános a meggyőződés, hogy a polgárháboru rövid időn belül ki fog törni. Erről a kormány is meg van győződve. Pétervár utcáin tüntetéseket rendeznek. Az orosz miniszterelnöknek a cár rendkívüli felhatalmazásokat adott. Emiatt a kedélyek annyira izgatottak, hogy a belháboru kitörése csak napok kérdése. A cár kétségbeesetten nézi az eseményeket, míg a conservatív párt örül a történeteknek.

Segítség! Segítség! SUDIN használatával
lábizzadás esetén csakis a **érhető el!**

Rácz Hermann

drogueriájában Lamprocht palota.

Hajdumegye küldöttsége Budapesten.

A földmivvelésügyi miniszternél.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 23.

Hajdúvármegye alispáni hivatala tegnap elkészült azzal az emlékirattal, amelyet Hajdumegye területén türethetlenné vált sáskapusztítás ügyében Darányi Ignác földmivvelési miniszternek át fog nyújtani. Ma reggel a kilenc órai gyorsvonattal utazik el a megye 16 tagu küldöttsége, hogy délután a földmivvelési miniszternél tisztelegjen és szóval is kifejezve óhaját, sürgős intézkedést kérjen a sáskapusztítás ellen.

A küldöttséget Kovács Gyula alispán vezeti, ő fogja átnyújtani a küldöttség nevében a terjedelmes emlékiratot is. Az átnyújtott emlékirat szomorúan festi le a sáskák pusztítását. Közli a tapasztaltakat. Pontosan leírja a megtámadott területeken okozott károkat. Azzal fejeződik be az emlékirat, hogy a megye közönsége teljes bizalommal van Darányi személye iránt és tudják itt Hajdumegyében mindnyájan, hogy a miniszter e nagy horderejű és egy egész megyét koldusbotra kergető veszedelem meggátlására a legmesszebb menő áldozatokat is meghozza és a szükséges lépések megtételétől nem zárkozik el.

A küldöttség magával vitte a spirituszban elhelyezett, összefogott sáskákat is. A tisztelegés után a küldöttség vacsorát rendez.

Hírek mindenfelől.

A marosvásárhelyi osaládi dráma. Marosvásárhelyről jelentik: Oreskovics Jenő rendőrkapitány állapotában már teljes a javulás. Annyira jól érzi magát, hogy tiz-tizenöt nap mulva már elhagyhatja az ágyát. Oreskovicsné állandóan férje mellett tartózkodik és hűen ápolja betegét.

Leköszönt kamarai titkár. Edvi Illés László, az Aradi kereskedelmi és iparkamara másodtitkára, az ismert író és hírlapíró, állásáról leköszönt s családjával együtt végleg elköltözik Aradról. A lemondás mögött, mint hírlík, politikai okok rejlenek.

A gyémántkirály végrendelete. Londonban ma hirdették ki Beith Alfréd végrendeletét. Az örökösök sok rokona és barátja részére hagyományozott örökségeken kívül 1,200,000 font sterlinget arra a célra rendelt, hogy vasúti alap létesítsék a vasutak kiépítése és az áruforgalom emelése céljára, főleg a Rhodésian, Német-Kelet-Afrikában. Portugál-Kelet és Nyugat-Afrikában és más országokon keresztül menő, a Fokvárost Kairóval összekötő vasut szempontjából.

Halálos zuhanás. Algyőről jelentik nekünk, hogy Gonda József, földmives tegnap, amint buzakeresztekkel megrakott kocsián hajtatót, a kocsi felhalmozott szalma tetejéről fejével lezuhant és szörnyen halt. Mivel nyilvánvaló volt, hogy gon-

datlanság senkit sem terhel, az ügyészség nem kívánta Gonda holttestének felboncoltatását.

Szerencsétlenség az István gőzmalomban.

Munkás sors.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 23.

Pancsár János géplakatos tegnap az István gőzmalomban lezuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. A munkás szerencsétlenségről tudósítónk a következőket jelenti:

Pancsár János géplakatos tegnap egész nap felszerelési munkálatokkal volt elfoglalva az István gőzmalomban. Este felé járt már az idő és munkáját nem sokára abba hagyta volna, a mikor egyszerre megcsuszott a lába és lezuhant. Lezuhanás közben ráesett egyik gép szíjzatarára, ez aztán megragadta és magával vitte. Szerencséjére nem dobt a kerekek közé, kivágta a padozatra.

Pancsár János hatalmas zuhanással esett le a padozatra. Eszméletét azonnal elveszítette. Fejéből hatalmas nyílason patakzott a vér. Súlyos sérüléseket szenvedett ezenkívül még az oldalán, karján, lábán és ami a legveszedelmesebb, belső szervezeteiben.

A szerencsétlenül járt munkást társai hordágyon szállították be a kórházba, ahol azonnal ápolás alá vették. A munkás, aki teljesen eszméletlen volt, még a késő éjjeli órákban sem nyerte vissza öntudatát, állapota bár nagyon súlyos, orvosai azért biznak felépülésében. A rendőrség a szerencsétlenség ügyében elrendelte a vizsgálatot.

A polgármester és Andrassy.

Debreceni Jenő nyilatkozata.

Debrecen, július 23.

A gázgyár gavallér igazgatója Debreceni Jenő, nagyon szívére vette, hogy lapunk egyik múlt heti számában a polgármesternek egy nyilatkozatát közöltük, amelyet gróf Andrassy Gyula előtt tett. Minthogy egy ízben ő is fent volt a polgármesterrel Budapesten, ezért a következő nyilatkozat közlésére kért fel bennünket:

A polgármester május 21-én utazott Budapestre az új kormányhoz bemutatkozni. Kiséretében Vecsey I. főjegyző Oláh Károly tanácsnok és Debreceni Jenő voltak. Gr. Andrassy belügyminiszterrel május 22-én találkoztunk a képviselőház folyosóján. Ekkor az épen eltávozni készülő miniszternek Thaly és Bakonyi képviselők mutatták be a polgármestert és engem, Vecsey és Oláh Károly nem voltak jelen. Az egész beszélgetés alig tartott 3-4 percig. A miniszter a bemutatás után kezét fogott és azt kérdezte, hogy van-e valami különös kívánsága a polgármesternek. Erre a polgármester egész röviden 3-4 függőben levő tárgy címét említette köztük a villamos ügyet, a nagy-

erdei körutat és valami utcai zavargásokat és kb. szószerint ezt mondta: kérem kegyelmes uramat, méltóztassék sürgősen elintéztetni ez ügyeket és helyben hagyni a közgyűlési határozatokat, mert mindegyik ügy igen fontos és régóta húzódik. Erre a miniszter így felelt: jó kérem, nem felejttem el, gondom lesz rá, hogy mielőbb elintéztessenek. Erre újra kezét fogott velünk és elment. Ezenkívül egy szó sem esett, legkevésbé pedig az, hogy a polgármester lemondást emlegetett volna, vagy hogy a Debr. Füg. Ujságban megjelent nyilatkozatot tette volna. Később szintén együtt voltunk Hadik államtitkár-nál és Némethy miniszteri tanácsosnál, de még csak ehhez hasonló szót sem ejtett ki senki.

Egész bpesti tartózkodása alatt együtt voltam a polgármesterrel (együtt is lakunk) tehát bizonyosan tudom, hogy máskor nem is találkozott senkivel a Belügyminiszteriumból, valamint az is tény, hogy a villamos-ügy tárgyalása óta egészen a Debr. Füg. Ujság közleményének megjelenéséig, ez egyszeri uton kívül a polgármester Bpsten nem volt. Következésképp a Debr. Füg. Ujságot valaki rosszakaratulag felültette azzal a hírrel, ami a július 19-iki számban megjelent.

Közöljük a nyilatkozatot. Csak azt a megjegyzést fűzzük hozzá, hogy a polgármester Debreceni Jenő nélkül is lehetett Budapesten — így a felültetés nem olyan bizonyos.

Színház.

Bérletnyitás M.-Szigeten. Békes Gyula színtársulati titkár tegnap M.-Szigetre utazott, hogy a bérletnyitást eszközölje. A máramaros-szigeti közönség erősen érdeklődik a Zilahy színtársulata iránt, úgy hogy a szezonról nagy anyagi eredményt várhat Zilahy Gyula.

A Cabaret estélyt megismétlik. Pármelu Ferenc Kabaret társulata szombaton és vasárnap nagy tetszés mellett tartott előadást az Angol-Királynő udvartartásában. Az előadást szerdán megismétli a társulat. A közönség hihetileg ép olyan érdeklődéssel fogadja a szerdai előadást, mint az első kettőt.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8-12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

A Boda-ügy rejtelméből.

A kaméleon polgármester.

Megigértük olvasóinknak, hogy a Boda-ügy aktáit, bárhogy is szeretné azt a polgármester, nem zárjuk le, hanem szolgálunk apródonként olyan adatokkal, a melyek erre az ügyre világosságot vetnek, s teljesen beigazolják a polgármester kétszínű politikai szereplését. Az adatok közlésének még a felénél sem tartunk. Ma egy olyan dolgot hozunk napvilágra, amely bizonyossá teszi, hogy Kovács József polgármester teljes bizalommal várta Boda Dezső kormánybiztost, s meg volt arról győződve, hogy neki a haza szála sem fog meggörbülni, történjék bármi is ebben a városban.

Megbízható helyről tudjuk, hogy

Boda Dezső még hóhéri szereplése előtt igen jó viszonyban volt Kovács polgármester sógorával, egy Budapesthez közel lakó orvossal, dr. Udvarhelyi Károlyval. Boda Dezső a mikor Debrecenbe kormánybíróvá neveztek ki, kinevezéséről értesítette Kovács sógorát, megkérve, hogy a polgárujesternél járjon közbe, kedvező fogadás miatt. Nagy sürgönyváltások folytak ebben az időben Kovács és Udvarhelyi között. Hogy mi volt a sürgönyváltás, azt nem tudjuk, arról azonban pozitív tudomásunk van, hogy mikor Boda Debrecenbe jött, a polgármester már tudta, hogy neki a haja szála sem görbül meg. ezért adta aztán oda Végh Gyula tejét minden lelkifurdalás nélkül a kormánybiztosnak.

Ez az adat is sok mindent megmagyaráz, ezt is jó lesz a törvényhatósági tagoknak feljegyezni.

— **Szávay Gyula Romániában.** Szávay Gyula kereskedelmi és iparkarkamái titkár ezen a héten dr. Rác Lajos fogalmazó kíséretében Romániába megy a bukaresti kiállítás tanulmányozására véget. Szávay Gyula egy hétig marad Bukarestben.

— **Nagyvárad hadapródok Debrecenben.** A nagyvárad honvédhadapród iskola 10 növendéke érkezett tegnap a hadapródiskola lovagló tanárjának kíséretében Debrecenbe. Ezek a növendékek augusztus 20-ikán huszártiszthelyettesek lesznek s most próba távlovaglást rendeztek Nagyváradtól Debrecenig. A növendékek kitűnő kondícióban érkeztek Debrecenbe — a hol az estét töltötték Holnap visszalovagolnak Nagyváradra.

— **A sámsoni vasut megnyitása.** A debrecen-sámsoni vasut teljesen elkészült már. E hónap 28-án lesz az ünnepélyes megnyitása. A megnyitásra lejövetelét kilátásba helyezte Darányi Ignác földmívelési miniszter is. A személyforgalmat motorokkal fogják lebonyolítani, amelyek napjában hétszer közlekednek. Az új vasutnak a Sámsonon tuli szakaszán serényen folyik a munka.

— **Dr. Burger Péter** Lussinpiccolóból a hol három hétig nyaralt, haza érkezett s orvosi gyakorlatát megkezdte.

— **A tanács könyvvásárlása.** A városi tanács mai ülésén megrendelte a Zsidók egyetemes története című értékes munkát a tanács könyvtár részére.

— **Új vasuti összeköttetés Debrecen és B.-Ujváros között.** Debrecen és Balmazújváros között a vasuti összeköttetés eddig nem a legkedvezőbb volt. Ez a körülmény arra indította a két város érdekelt feleit, hogy egy küldöttséget menesztettek a kereskedelmi miniszterhez, amelynek útján kérelmezték, hogy Debrecen és Balmazújváros között létesítsen új vasuti összeköttetést. És pedig ez a vonat Debrecenből induljon délelőtt 11 órakor, Ujvárosról pedig délután 2 órakor. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a kérést teljesítette és utasi-

totta a m. á. v. igazgatóságát, hogy az október hó elsején érvénybe lépő új menetrendbe ezt az összeköttetést illesze be. Az erről szóló miniszteri rendelkezés tegnap érkezett le Debrecen város tanácsához.

— **A Rabkert bérlete.** A városi tanács ma tartott ülésén tárgyalta az Aufrecht testvérek, gőzmalomtulajdonosok kérelmét, akik az általuk bérelt Rabkert szerződésének meghosszabbítását kérték. A tanács a bérletet meghosszabbította azonban kimondta, hogy a bérlet fél évre felmondható. Ezt a kikötést azért tette a tanács, mert a Rabkertben fogják felépíteni az új közös csapatkórházat.

— **Új ipari vágány.** A debreceni István gőzmalom igazgatósága és a pályaudvar környékén levő ipari telepen azt kérték a helyi vasut igazgatóságától, hogy a sámsoni vasutvonalat egy iparvágánnyal kapcsolja hozzá a füzesabonyi vasuthoz. A helyi vasut ezt a kérelmet hajlandó teljesíteni. Tegnap arra kérte a tanácsot, hogy ezt az ügyet kedvezőleg terjessze fel a kereskedelemügyi miniszterhez. A tanács, tekintve a fontos közgazdasági érdekeket — ebben a szelvényben járt el.

— **Gazdasági bizottsági ülés.** Az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága tegnap délután ülést tartott, melyen folyó ügyeket intéztek el.

— **Egy református tanító emléke.** Vincze József volt földesi tanítónak, a ki a református tanítóságnak vezére és büszkesége volt, tisztelői emléket akarnak állítani sirja felé. A népmozgalom élén a többek közt dr. Baltaár Dezső esperes, Erőss Lajos theologiai tanár, Kiss Ferencz püspökladányi lelkész, dr. Lengyel Kálmán földbirtokos, Padrah Sándor közjegyző, Simon Károly, Bor János, Dobó Sándor tanítók állanak. A bizottság a közösségben a következő felhívást küldte szét.

„Olyan életnek, olyan tanítói munkásságnak, mint a Vincze József-é volt, nem szabad emlék nélkül maradnia. A kik ismerték, tudják, hogy eszménye a magyar ref. népiskolák vallásérkölségi alapon felvirágoztatása s a ref. tanítóság anyagi, szellemi színvonalának minél magasabb fokra emelése volt. Az ideális magyar ref. néptanítót láttuk s veszítettük el benne, ezt az eszményt akarjuk megörökíteni, megdicsőíteni emléke megörökítésében. Volt egyháza. a földesi közönség óhajtja sirját emlékhelyekkel megjelölni, mi pedig egy emlékre teendő alapítvánnyal akarunk eszméi terjesztéséhez járulni, mely alapítvány kamatai ref. tanítók tanítói pályára készülő fiainak adatnának. Bizalommal kérjük a boldogult ismerőseit, barátait, tisztelőit, az egyházi és iskolai hatóságokat, hogy e célra szánt szives adományait a püspökladányi ref. lelkészi hivatal címére f. évi szept. 1-ig beküldeni méltóztatassanak.“

— **Elgázolt kis gyermek.** Bátor János csapókeri kőművessegéd a Csapó-utcaán kerékpározott az utca közepén, a hol négy utca jön össze, és a Csapó-utca pedig egy nagyot kanyarodik, Bátor János nem lassította meg gyors tempóban hajtott biciklijét. Így történt aztán, hogy az utca közepén átmenő Kiss Erzsébet

Malomköz 4 sz. alatt lakó gyermekét elütötte. A kis gyermeknek szerencsére komolyabb baja nem történt. A rendőrség Bátor János ellen a kihágási eljárását megindította.

— **A hivatal áldozata.** Harsányi Antal a rendőrség egyik derék és szorgalmas őrsparancsnoka, életének delén, 45 éves korában tegnapelőtt meghalt s tegnap eltemették. — A korán elhunyt őrsparancsnok özvegyet és hat árva gyermeket hagyott hátra. Halálának közvetlen okozója a nehéz és terhes szolgálat volt. Éjjeli szolgálat közben meghalt, súlyos betegséget kapott s ez megölte a szerencsétlen embert. Harsányi nagybeteg felesége és hat gyermeke hihetetlen nyomorban színlődik. A nemes szívű emberbarátok figyelmét felhívjuk erre a szerencsétlen családra. Aki adományával gyámolítani akarja őket, az adományát küldje Bardócz András szolgálatvezető rendőrbiztoshoz Szent Anna-utca, Bűnügyi osztály, földszint.

— **Igazgatósági ülés.** Az ipartestületi betegsegélyező pénztár igazgatósága tegnap délután ülést tartott Zelinger Ede elnöke alatt, az ipartestület tanácstermében. Az ülésen pénztárnál megüresedett számfejtői állásra vonatkozó pályázati feltételeket állapították meg és elhatározta az igazgatóság, hogy augusztus 2-iki határidővel a számfejtői állásra pályázatot hirdet.

— **A debreceni szőlő- és bortermelő szövetkezet** ma bejelentette a városi tanácsnak, hogy a városi bérházban levő elárusító-üzletét beszünteti, központi irodáját is a telepre helyezi át.

— **Feltört lakás.** Fischer Nándor, Sziv-utca 8. a. lakását tegnap ismeretlen tettes feltörte és onnan egy aranyláncot ellopt. A rendőrség keresi a betörőt.

— **Meghaltak.** Az állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Harsányi Antal ev. ref. 45 éves.

— **Véres verekedés.** Kovács Sándor, Bognár János és Berki Lajos kőműves segédeknek tegnap délután jókedvük kerekedett és egyik Hatvan-utcai bormérőbe inni kezdtek. Fogyt a jó homoki vinkó és hangos volt az üzlet a kurjongatástól. De a jó mulatság nem sokáig tartott, mert a három mulató kőműves segéd hajba kapott és egymást úgy összekarmolázták, hogy a veszekedés jegyét több napon keresztül hordani fogják. A veszekedésnek a Hatvan utcai rendőri őrszem vetett véget, aki természetesen bekísérte a verekedőket. A rendőrség mindhármójuk ellen elrendelte a vizsgálatot.

— **Elveszett kötvény.** Varga József szabó, Teleki-utca 33. sz. a. lakos néhány száz koronáról szóló kötvényét átadta Pene József kalauznak. Ez pedig állítása szerint elvesztette. Aki a kötvényt megtalálta, vagy valami tudomása van róla, jelentkezze a rendőrségen. A kötvényt a „Gizella“ egyesület állította ki, száma 24639-166642. Megtaláló jutalomban fog részesülni.

— **Romlott élelmiszer a piacon.** Mindennap akad a piacon romlott élelmiszer. Tegnap Fazekas Andrásné vett egy falusi ssszonytól egy kenyeret, amely teljesen élvezhetetlen volt. A rossz kenyeret a becsapott asszony felvitte a rendőrséghez, ahol a kofa ellen megindították az eljárást.

— **Harisnyakötő iparvállalat Debrecenben.** Benyáts Emil a legrégebb kézimunka és rövidáru üzlet tulajdonosa Kassa, Oderberg, Chemnitz, Berlin Zeider stb utiránnyal nagyobb németországi ta-

nulmányutra indult. Célja, a külföldi gyárak tanulmányozásával Debreczenben már felállított és üzemben levő harisnyakötő iparvállalatát a legmagasabb igényeknek megfelelőleg, tökéletesíteni és megnagyobbítani. Erdeklődéssel várjuk Benyáts Emil buzgólkodásának eredményét, mert véle egyrészt városunk egy új iparral gazdagodna, másrészt a közönség kevés pénzért jó és magyar gyártmányú cikket kapna.

— **A lóvasut kerekei alatt.** Ez alkalommal nem emberről van szó, egy kis malac szomorú végéről számolunk be. Főszenyvesy Istvánné ugyanis tegnap két kis malacot hajtott kifelé a dísznővásárba. A Szent-Anna utca végénél az egyik kis malac megvadult és alászaladt a lóvonatnak. A lóvonat kerekei a kis malac testét összeroncolták. A rendőrség a kocsis ellen vigyázatlan hajtás miatt megindította vizsgálatot.

— **A tyuktolvajok működnek.** A tyuklopások rendszerint ősszel, amikor a csipős dér leesik, veszik kezdetüket. Az időn azonban már a forró nyár közepén hozzáálltak Debreczen állandó tyuktolvajai a tyuklopáshoz. Nem mulik nap, hogy a rendőrségen tyuktolvajlásokat ne jelenjenek be. — Legújabbán Nagy Lajos betegségyező pénztári hivatalnok tyukolját törték fel és onnan 7 darab hizott tyukot loptak el. A rendőrség keresi a tolvajokat.

— **Harc a piacon.** A Csapó-utcán ahol a város vezetőségének jóindulatából mindenféle piac össze van zsúfolva, sok érdekes dolog történik. — Nap-nap után harcra kelnek ott az áruló asszonyok. Tegnap Szőke Sándorné és Nagy Imréné akarták egymást ordítózással meggyőzni és mert ez nem ment, hát pofonokkal érveltek. Erre aztán közbeszóllott a rend komoly óre is és mindkettőjüket feljelentette utcai botrány miatt. Az ilyen kofákat, akik napról napra botrányt provokálnak, el kellene tiltani az árusítástól.

„**Hajdumegyei népbank**“ Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

x Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám

— **Consum levélirők** legfinomabb elefántesont levélpapírt színes belsejű borítékkal 100 levélp. 100 borítékkal **2 koronaért**, 50 levélp. 50 borítékkal **1 K 20 f.** vásárolhatnak **Mihály Sámuel** papírkereskedés iroda felszerelési szaküzlet, Főtér 30. **Telefon 106.**

x Uraknak, hölgyeknek, fiataloknak és öregeknek a legszebb ajándék tárgyak Mentze áruházában Kossuth utca 4. sz. alatt kapható.

TAVIRATOK.

A képviselőház ülésének vége.

Budapest, július 24. Kossuth Ferenc beszéde után a Ház a kereskedelmi tárca költségvetését általánosságban megszavazta. A részleteknél Lengyel Zoltán szólt a költségvetéshez, sürgette a kereskedelmi iskoláknak a kultusz miniszterium hatásköréből a kereskedelmi miniszterium ügykörébe való átutalását. Marjai Péter, Kovács Pál a vasutasok fizetés rendezését sürgették. A beszédekre Kossuth nyomban válaszolt. Lengyel beszédére megjegyezte, hogy a kereskedelmi iskolák tárgyában Apponyi Albert gróffal tárgyalni fog. A fizetés rendezést illetőleg türelmet kér. A vasut intézményét fontos közgazdasági

intézménynek tartja mely jó jövedelmi forrása a kincstárnak. Biztosítja a felszólalókat, hogy a vasutasok fizetés rendezése közelesem meg lesz oldva. E beszéd után a Ház részleteiben és elfogadta a költségvetést. A Ház Kossuthot lelkesen éljenezte.

Majd Wekerle indítványára a Ház holnapi programjával az indemnitás tárgyalását tűzték ki.

Az ülés délután 3 órakor ért véget.

A londoni interparlamentáris konferencia.

London, jul. 23. Az interparlamentáris konferencia megkezdte üléseit. Az angol miniszterelnök beszédében igen rokonszenves hangon nyilatkozott gróf Apponyi Albertről a magyar kormány képviselőjéről. Majd olyan kijelentéseket tett, amelyek még kormányelnöki széktől nem hangzottak el. Kíváncsian tartja, hogy a konferencián egybegyűlt képviselők a legszabadabb légkörben mozogjanak. Uralkodók megbízásait nyugodtan és figyelemmel minden külső pressiótól mentesen teljesítsék. A konferencia holnap folytatja ülését.

Felismert öngyilkos.

Zágráb, jul. 23. A fumei—károlyvárosi vonalon egy pap a napokban kiugrott és azonnal szörnyet halt. A vizsgálat terén kiderült, hogy az öngyilkos pap Musdenka András zágrábi pap. Öngyilkosságának oka gyógyíthatatlan betegsége volt.

Férj, aki szerelmes a feleségebe.

A furcsa házassági szerződés.

Express tudósítás.

A szerelemben és a házasságban sok a változatosság, de hogy olyan furcsaság is előfordulhasson benne, mint amilyenről alább számolunk be, arra a legmerészebb képzelettel bírók sem mertek volna gondolni.

Körülbelül tíz esztendeje, hogy Grünfeld Helén, — egy dohány-utcai fűszerkereskedőnek a leánya — kiköltözött Berlinbe, ahol rokonai laktak. A leány a német fővárosban megszerezte a tanító női oklevelet és valahogy állást is kapott.

A községi iskolában tanított. Itt megismerkedett Helmer Frigyes nevű kollégájával. A két fiatal csakhamar rokonszenvet érzett egymás iránt.

Néhány hét múlva aztán Helmer megkérte a leány kezét.

— Szívesen leszek a felesége — mondotta Helén — de feltételeim vannak.

A tanító udvariasan meghajolt és biztosította a leányt, hogy akceptálja a feltételeket.

— Tudom folytatta Helén — hogy önnek társnőre van szüksége, aki rendben tartja háztartását és tőle telhető módon segítse önt abban, hogy tanári oklevelét megszerezze. Mert hiszen önnek az ambíciója. Nos erre vállalkozom. De csakis erre . . .

— Hogy értsem azt!

— Hát úgy, hogy én annak a bizonyos hitvesi köteletségnek nem fogom magamat alávetni.

Helmet roppant meglepte az a nem várt feltétel, gondolkodott és azután beleegyezett.

A szerződést írásba foglalták és azután megtartották az esküvőt. Egy évig éltek boldog egyetértésben, mialatt a férj szorgalmasan készült a tanári vizsgára.

Egyszerre esbk azonban a tanító észrevette, hogy az ő felesége nagyon csinos, fess „asszony.“ Megfeledezett; hát a szerződésről, és érényesíteni akarta férji jogait.

Az asszony felháborodva titakozott a „merénylet“ ellen és hivatkozott a kontraktusra. Mikor pedig a férj hevessége magas fokra hágott, elhagyta a családi otthonát és a bírósághoz fordult.

A bérlini törvéyszék tegnap mondtotta ki ítéletét, ami megsemmisíti a szerződést, mint amugy is érvénytelen, de megsemmisíti a házasságot is, mert az asszony nem tett eleget köteletségének.

Grünfeld Helénnek tehát félig nyert ügye van.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1906 július 23.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készárú 5 - 10 olcsóbb, határidők állandók

1906. októberi buza	7 42 - 43
1907. áprilisi buza	7 72 - 73
októberi rozs	6 35 - 36
1906. áprilisi rozs	6 57 - 58
októberi zab	6 42 - 43
áprilisi zab	6 58 - 59
1907. májusi tengeri	5 31 - 32
1906 júlisi	—
1906. aug.	6 23 - 24
szeptembri	6 33 - 34
1906. augusztusi repce	15.5 - 20

REGENY-CSARNOK.

A Bandita.

96

— Asztalhoz uraim! Segyünk minél előbb! Főbiróm azt állítja, hogy igen szigorú bíró vagyok, s nemsokára bebizonyítandom, hogy nem bíró, hanem maga az igazság vagyok.

S visszatérve a még csaknem gyermekkirály határozott akarattól elkábult Don Inigohoz, így szólítja meg;

— Úlj jobbmra Don Inigo. Ha felkelünk, bejárjuk Granada fogházait, s ott több kegyelmet érdemlő alkalomra találunk, mint minőt te kérsz.

Aztán a koronával diszitett karszékhez közeledett, s arra téve karját morgogá:

— Király! király! megérdemli a fadaradságot királynak lenni? Csak két irigységre méltó korona van e világon: a papáé és a császáré!

Miután a király Don Inigo, s Adorján bibornok közt helyet foglalt, a többi urak is rangjokhoz illoleg sorakozva leültek.

Már onnan is látszott mennyire elfogódott s zavart volt most Don Carlos, hogy nagyétü lévén, bár legkevesebbet két óra hosszan tartott ebédlése, mos egy negyed óra múlva felállott, s egyedü távozott a főbiróval, a börtönöket megtekintendő.

De a Lindaxara kert küszöbén egy leánynyal találkozott, ki az ajtónállók engedelmét a tovább mehetésre ki nem nyerve, itt várakozott.

A lányka, különöz öltözetben volt szépsége által felkelté a király figyelmét, s elfogadta a térdeplőtől az eléje nyújtott gyűrűt és pergamen csomagot.

Don Carlos ezek megpillantására összeresztent.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Szép molett leánykának titoktartó barátja lenne szőke bankhivatalnok. Ajánlatok „János vitéz” jeligére főpostára kéretnek.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett szegődtetünk. Csizmadiák termelő és áru-csarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcza szoba (külön lakosztály) a főté közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és áru-csarnoka Margit fürdő-telep.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

„Villamos” jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor.

felszereléssel együtt készít Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Eladó új ház a vargakertben a vasuthoz közel. Értekezhetni Papiszák Józsefnél, Fűvészkert-utca 2. számú közsűrűs műhelyben.

Miklósné és Társa (börönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piacz-utca 26. nagytözsde mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányú kézi és láda kofferekben, saját gyártmányú utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigaretta- és dohány tárczában. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközöltenek.

Fix fizetéssel szép írású nyugdíjasok alkalmaztatnak. „Nagy iroda” jeligés levelek főpostára kéretnek.

Kitűnő minőségű faj borok Szabó Gyula-féle Asztali 1 liter 35 kr. Ezerjő 1 liter 38 kr. Magyarádi óbor 1 liter 40 kr. Szegszárdi veres 1 liter 48 kr. A borok feltétlen tisztaságáért kezeskedem. Kontsek Gézánál Debreczen, Kossuth-utca.

Használt, de jó karban lévő zongora olcsón eladó. Czim Sziv-utca 10.

15 frttól feljebb uri ruhákat divat szerint készítek, vasalások és tisztításokat legjutányosabban eszközök Nagy József uri és polgári szabó Csapó-utca 6.

Fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Piacz-utcza vagy annak közelében 4 szobás lakás novemberre kerestetik. Czim a kiadóban.

1200 hold homok birtok, közel az állomáshoz szőlőtelepítésre kitűnő, holdanként is eladó rendkívüli kedvező fizetési feltételek mellett. — 367 holdas birtok, 14 hold természetlővel, 10 hold dohányengedéllyel esetleg holdanként is eladó. Ondódon 21 hold egészben vagy holdanként is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Csinosan butorozott szoba esetleg teljes ellátással kerestetik. Bővebb értesítést a kiadóhivatalban.

Birtokrendezés,

parcellázás, tagosítás, mérnöki munkálatának keresztülvitelét és minden mérnöki szakba vágó munkálatot elvállal

Nagy és Kandei

okleveles mérnökök
műszaki és építési irodája
DEBRECZEN,

⇒ Hunyadi-utca 17. sz. ←

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye.

Kész fehérneműek,

vászon, chiffon,

paplan, matracz.

Fürdő cikkek

óriási raktára.

Debreczeni Hitelbank

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-u. Széchenyi utca sarok.

Kölcsönöket adunk

váltókra, kötelezvényekre és folyó számlára a legelőnyösebb kamat mellett.

Elfogadunk takarékbetéteket

betét könyvecskére és check-számlára.

Jelzálog-kölcsönöket ad

földbirtokokra és házakra.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, és bérlőknek.

Elfogadunk tőzsdei megbízásokat

értékpapírok vételére és eladására.

Kölcsönöket nyújtunk

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, valamint vidéki pénzintézetek részvényeire.

Leszámítolunk tárcza-váltókat

az intézet kebelében alakult hitelrészes csoportban.

Ércpénzek és külföldi bankjegyek beváltása.

Előleget adunk új várható termésre

Felvilágosítással készséggel szolgál

Az igazgatóság.

Hol lehet legjobban és legolcsóbban bevásárolni?

Löwy F. cégénél

Debreczen, Piacz-u. 24.

Hol van a legnagyobb választék mindenféle francia és mosó delénekből?

Löwy F. cégénél.

Hol van a legnagyobb és legszebb választék batiszt és Blousravaló sefirekből?

Löwy F. cégénél.

Hol van a legnagyobb választék csipke, ruhadiszek és női ruha hozzávalókból?

Löwy F. cégénél.

Hol lehet legolcsóbban vásárolni harisnyát, keztyűt, övet és női nyakkendőket?

Löwy F. cégénél.

Hol lehet legolcsóbban vásárolni férfi és női selyem ernyőt 1 forint 75 kr.-tól?

Löwy F. cégénél.

Külön osztály alkalmi vételekből.

Nyomatott Hoffmann és Kronovics könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.